

ΝΕΕΣ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

— Πρόλογος —

Λαϊός Αρνταϊ (Lajos Arday) *

Είναι ευρέως αποδεκτό στο πλαίσιο ακαδημαϊκών κοινοτήτων - ωστόσο επίσης ένα λιγότερο γνωστό γεγονός - ότι δεν υπήρχε κυρίαρχη Ουγγρική εξωτερική πολιτική μεταξύ 1526 και 1918. Μέσα στην Αυστριακή Αυτοκρατορία το Βασίλειο της Ουγγαρίας ή τουλάχιστον ισχυρά τμήματά της διατηρούσαν με επιτυχία κάποιου είδους δημοτικών ή επαρχιακών αυτονομιών, αν και οι εξωτερικές υποθέσεις καθορίστηκαν διοικητικά στην Βιέννη. Για τον Szechenyi (και άλλους συνομήλικους πολιτικούς από την Ιταλία προς τη Σουηδία) η Αγγλία ήταν η χώρα πρότυπο στην εποχή της εθνικής αναγέννησης και των μεταρρυθμίσεων, ωστόσο η εθνική ανεξαρτησία και η κατάσταση των μη-Ούγγρων ήταν άλυτα ζητήματα και δεν είχαν καθόλου επίδραση έξω από την Αυτοκρατορία. Κοιτώντας πίσω μέσα στην τρομερή καταστροφή και τις αθλιότητες του 20ου αιώνα, ο μισός αιώνας μεταξύ 1867 και 1914 θα μπορούσε να χαρακτηριστεί ως ένας Χρυσός Αιώνας, ωστόσο από πολλές απόψεις φαινόμενα τα οποία έχουν οδηγήσει σε τραγικό τέλος ορατά εκείνη την περίοδο. Η Αυτοκρατορία με τους 52 εκατομμύρια κατοίκους της ήταν μια σπουδαία δύναμη και οι θέσεις της με τις Γερμανικές και Ιταλικές συμμαχίες φαίνονταν ισχυρές. Εκείνη την περίοδο τα κύρια πολιτικά ζητήματα ήταν οι σχέσεις με την Αυστρία, ο σχηματισμός του ανεξάρτητου Ουγγρικού στρατού, η διαμάχη σχετικά με την εθνική κυριαρχία και οι εθνικιστικές αναταραχές πέρα από τις τοπικές πολιτικές. Οι διπλωματικές αισθήσεις και της πολιτικής ελίτ και της μάζας ήταν πτωτικές. Θολωμένοι από την φαντασία 30 εκατομμυρίων Ούγγρων δεν πρόσεξαν ότι καινούριες ισχυρές δυνάμεις αναδύονταν στον κόσμο: Οι προθέσεις των Σέρβων στόχευαν στη διάλυση της Μοναρχίας και οι φιλοδοξίες των Ρουμάνων για προσάρτηση της Τρανσυλβανίας υποστηρίζονταν από την Ρωσία και τη Γαλλία, οι ηγέτες εκατομμυρίων Τσέχων, Σλοβάκων και Ρώσων που κατοικούσαν στα Καρπάθια εργατών στις Ηνωμένες Πολιτείες ασκούσαν πίεση στους υπεύθυνους των αποφάσεων για ένα οραματισμένο Τσεχοσλοβάκικο κράτος -πράγματι οι Μάσαρικ 'είχαν βρει' κράτος στο Πίτσμπουργκ και στη Φιλαδέλφεια παρά στην Πράγα το 1918. Όταν ο πρωθυπουργός Kalman Szell ειδοποιήθηκε για μια πιθανή αντιπαράθεση με τη Μεγάλη Βρετανία (σύμφωνα με το ρεύμα της εποχής) ενδεχομένως είπε: "Ο αγγλικός ναυτικός στόλος δεν έχει τροχούς για να έρθει πιο κοντά".

Horthy, Bethlen και Teleki -ως μέλη μετριοπαθούς ελίτ της περικομμένης και λεηλατημένης αλλά ανεξάρτητης χώρας -είδαν την Αγγλία ως τον κύριο υπερασπιστή της οικονομικής και πολιτικής σταθερότητας και της ειρηνικής αναθεώρησης των συνόρων. Ωστόσο εκείνοι που ενδιαφερόντουσαν για τις ξένες υποθέσεις τυφλώθηκαν από την πραγματικά εντυπωσιακή οικονομική και σταρτιωτική επιτυχία των Γερμανών Ναζί και δεν είδαν πιο μακριά από το Βερολίνο. Μετά την ανάρρωση της εθνικής τραγωδίας, η Ουγγαρία -μαζί με ολόκληρη την Ανατολικό-κεντρική Ευρωπαϊκή περιοχή προδόθηκε από τη Δυτική- έγινε το κράτος δορυφόρος της Σοβιετικής Αυτοκρατορίας και δεν υπήρχε καμιά ανεξάρτητη εξωτερική πολιτική που να παρουσιάζει εθνικά ενδιαφέροντα ούτε το 1948-49 ούτε και το 1956. Αυτή ήταν η περίοδος της 'στενής συνδιαλλαγής' ως διπλωματία. Ξεκινώντας από τα μέσα 1960 υπάρχουν ελαφρώς ανεξάρτητες Ουγγρικές πρωτοβουλίες για εξωτερική πολιτική σε συνδυασμό με το κίνημα των Αδέσμευτων (Αυστρία, Φιλανδία, Γιουγκοσλαβία) και προς τις Ουγγρικές μειονότητες. Πραγματικά ανεξάρτητη εξουσία και σκέψη για την εξωτερική πολιτική δεν θα μπορούσε να αναπτυχθεί στο κράτος 'των Γκούλας/ του ψυχρού κομμουνισμού' ή του 'ευτυχισμένου στρατώνα' καθορισμένο από ατομικές λύσεις και σφιχτά κλειστούς εσωτερικούς σκελετούς.

* Συγγραφέας: Λαϊός Αρνταϊ (Lajos Arday Dsc.) ιστοριογράφος Οι κύριοι τομείς της έρευνας είναι η Μεγάλη Βρετανία, Ανατολική Ευρώπη και τα μετά γιουγκοσλαβικά κράτη.

Ανακτημένη ανεξαρτησία κατέστησε ελεύθερο προσανατολισμό της εξωτερικής πολιτικής από το 1989-91. Υπήρχε μια εθνική συμφωνία με τριπλούς στόχους: Ευρώ-Ατλαντική ολοκλήρωση, γειτονικές σχέσεις και υποστήριξη των περιοχών με πλειονότητα Ούγγρων έξω από την Ουγγαρία. Την ίδια περίοδο η ευαισθητοποίηση του λαού στράφηκε περισσότερο στα εγχώρια εξαιτίας της αποτυχίας των υπέρμετρων προσδοκιών και των υποσχέσεων. Σήμερα η εστίαση της εξωτερικής πολιτικής στοχεύει στις γειτονικές χώρες με την προϋπόθεση μιας καλής πρωτοβουλίας σχετικά με το μέλλον των Ουγγρικών μειονοτήτων έξω από την Ουγγαρία. Πρόσφατα υπήρξα δύο κύρια και δημοφιλή θέματα σχετικά με τις εξωτερικές υποθέσεις: Οι Γιουγκοσλαβικοί πόλεμοι, οι οποίοι είχαν επηρεάσει την Ουγγρική μειονότητα καθώς και την αντι-Ουγγρική πολιτική των Meciar, Fico και Slota.

Υπάρχει μια επείγουσα ανάγκη για μια τέτοια σύγχρονη διαδικτυακή επανεξέταση των εξωτερικών υποθέσεων, η οποία να απευθύνεται όχι μόνο στην ακαδημαϊκή κοινότητα αλλά και στους νέους ανθρώπους. Το πιο σημαντικό, θα πρέπει να επεξεργαστεί όχι μόνο στις γλώσσες των Ούγγρων ή του κόσμου αλλά και στις γλώσσες των γειτονικών κρατών. Σύμφωνα με μια βασική Αμερικάνικη αντίληψη η Πολωνία θα πρέπει να είναι ένα κράτος πρότυπο για τους Ανατολικούς γείτονές της, Ουκρανία και Βέλγιο και την ίδια ώρα η Ουγγαρία θα πρέπει να πραγματοποιήσει την ηγεσία προς τις φιλόδοξες χώρες των Βαλκανίων που ανήκουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Αυτή η αντίληψη είναι η βάση των στόχων του περιοδικού μας με τον κάθε τίτλο του να αναφέρεται σε εκείνα. Διευκολύνουμε την αναγνώριση της αλληλεξάρτησης σε μια καταδικασμένη περιοχή από την Βουλγάρια και την Πολωνία προς την Βουλγαρία και την Αλβανία. Μπορούμε να κερδίσουμε περισσότερες ωφέλιμες θέσεις μέσα σε μια ενσωματωμένη Ευρώπη αν ενεργήσουμε σαν ενιαίο σύνολο στην εκπροσώπηση των ενδιαφερόντων για τον τόπο μας ακολουθώντας το Σκανδιναβικό μοντέλο.

Εάν συνεισφέρουμε στην αναγνώριση αυτής της πρωτοβουλίας η προσπάθειά μας δεν είναι είναι ατελέσφορη και θα είναι πολύτιμη στον απρόβλεπτο μέλλον.

Μεταφράστηκε από την *Δέσποινα Τοσουνίδου (Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης)*.

© DKE 2014

<http://www.southeast-europe.org>

Επικοινωνία: [dke\[at\]southeast-europe.org](mailto:dke[at]southeast-europe.org)

Σημείωση: Σεβαστοί ερευνητές, αν κάνετε μια αναφορά σε αυτό το τμήμα ή απόσπασμα του άρθρου, παρακαλούμε στείλτε μας ένα e-mail στο [dke\[at\]southeast-europe.org](mailto:dke[at]southeast-europe.org) για να μας το δηλώσετε.

Παρακαλούμε αναφερθείτε στο άρθρο ως εξής:

Λαϊός Αρνταϊ (Lajos Arday): Νέες Διεθνείς Σχέσεις. Πρόλογος. (Μετάφραση από την Δέσποινα Τοσουνίδου) *International Relations Quarterly*, Τόμος 1. No.1 (Ανοιξη 2010) σελ. 2.

Σας ευχαριστούμε για την συνεργασία σας. *Αρχισυντάκτης*.